

Aika	27.8.2018 klo 9.00–11.00
Paikka	Kokoushuone Valimo, Pirkanmaan liitto, Kelloportinkatu 1 B
Osallistujat	Maria Päivänen (pj), Tampere Hanna Harju-Virtanen (siht), Pirkanmaan Lape-hanke Titta Pelttari, Pirkanmaan liitto Päivi Viitanen-Marchegiano, Pirkanmaan Lape-hanke Tuula Salminen, Lempäälä Erja Kovalainen, Nokia Seija Junno, Pikassos Maija Mäkinen, Kangasala Reetta Itkonen-Collings, Ikaalinen Katja Sipiläinen, Hämeenkyrö Jenni Halava, Parkano-Kihniö Natalia Kettunen, Sastamala Niina Pirinen, Valkeakoski Mervi-Janhunen-Ruusuvuori, Setlementti Tampere ry Tuija Viitasaari, Tampere Mika Seppänen, Vesilahti Marketta Tiihala, Ylöjärvi Tuija Peurala, Orivesi Heikki Syrjämäki, Tampereen seurakunnat Kaija Reiman-Salminen, MLL Tampereen osasto Teija Virtanen, Akaa Marita Viertonen, MLL:n Hämeen piiri Taina Haapanen, Pirkkala Alli Ruuhilehto, Mänttä-Vilppula Matti Sillanpää, Kihniö

	Asia	Esittely, keskustelu, jatkotoimenpiteet
1	Kokouksen avaus	Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat. Hän totesi, että olemme tärkeiden asioiden äärellä: Lape-hanke päättyy vuoden loppuun, mutta lasten ja perheiden palvelujen muutosohjelma jatkuu ja nyt on mietittävä, miten kehittämistyön jatkuminen varmistetaan.
2	Toimintakulttuurin muutos	<p>Projektipäällikkö Hanna Harju-Virtanen esitteli toimintakulttuurin muutos - kokonaisuuden tuotokset ja tulokset sekä juurruttamis- ja siltaamissuunnitelman maakunnan LAPE-ryhmän hyväksyttäväksi ja linjattavaksi (diat liitteenä).</p> <p>Projektipäällikkö ehdotti lapsivaikutusten arvioinnin juurruttamisen tueksi asiasta vastaavien vastuuhenkilöiden nimeämistä kunnista ja tarvittaessa muista organisaatioista. Kuntien Lape-ryhmiä pyydetään nimeämään Lava-vastuuhenkilöt. Verkostolle järjestetään vielä vuoden 2018 aikana koulutusta ja suunnitellaan verkoston kokoontumisia vuodelle 2019.</p> <p>Lapsivaikutusten arviointi osana ennakkovaikutusten arviointia kannattaa viedä organisaatioissa myös niiden strategioihin.</p> <p>Kokouksessa käytiin keskustelua siitä, millä resursseilla vuonna 2019 kehittämisen eteenpäinviemistä koordinoidaan. Syksyn 2018 aikana maakunnan lape-ryhmässä käydään priorisointikeskustelua: mitä vähintäänkin ja missä laajuudessa tehdään ensi vuonna ja kuka suunnittelee, koordinoi ja johtaa toimintaa.</p> <p>Myös verkostojohtamisen eroaminen hierarkisesta johtamisesta kirvoitti keskustelua. Yhteisen ymmärryksen vahvistamista tarvitaan edelleen, jotta yhteistyön perustana oleva luottamus ja tuttuus lisääntyy ja päästään pois perinteisestä siilo-ajattelusta. Lape-hankkeen aikana luodut verkostojohtamisen rakenteet on järkevä säilyttää myös jatkossa. Valtakunnallinen tahtotila on, että maakunnan LAPE-ryhmän ja kuntien LAPE-ryhmien työskentely jatkuu myös tulevaisuudessa. Kunnista on tullut positiivista palautetta, että LAPE-ryhmien työskentely on helpottanut yhteisen näyn ja tahtotilan muodostamisesta. Erityisesti järjestöjen ja seurakuntien mukaantulo samoihin pöytiin on avannut uudenlaisen yhteisen työskentelyn mahdollisuuksia.</p> <p>Järjestöt toivovat voivansa olla suoraan kuntatoimijoiden kanssa tekemisissä, mutta myös edustuksellisuutta tarvitaan. Pirkanmaalla toimii 5000 järjestöä, joista 1000 sosiaali- ja terveystalveluiden parissa. Päätettiin, että Tomi Kuhanen Järjestö 2.0-hankkeesta voisi tulla kertomaan, mitä heidän hankkeessaan tehdään maakunnan tasolla.</p> <p>Yhteistä koulutustarjonnasta voidaan hankkeen jälkeen tehdä suunnitelmia maakunnan Lape-ryhmässä ja toimijat voivat muutoinkin toivottaa itse</p>

		järjestämiinsä koulutuksiin myös muut maakunnan toimijat mukaan. Yhteinen koulutus vahvistaa myös yhteistä tahtotilaa.
3	Perhekeskustoimintamallin kohtaamispaikka	<p>Projektikoordinaattori Päivi Viitanen-Marchegiano esitteli perhekeskustoimintamallin kohtaamispaikkakehittämisen tuotokset ja tulokset sekä juurruttamis- ja siltaamissuunnitelman maakunnan LAPE-ryhmän hyväksyttäväksi ja linjattavaksi (diat liitteenä).</p> <p>Päivi kertoi, että valtakunnalliset kohtaamispaikka kriteerit ovat vielä työn alla. Jokaisella perhekeskusalueella ajatellaan, että tulisi olla vähintään yksi perhekeskuksen kohtaamispaikka, joka täyttää useampia perhekeskuksen kohtaamispaikan kriteerejä ja jossa olisi perheitä aktivoivan toiminnan lisäksi myös palveluohjausta, jalkautuvia palveluita, vanhemmuuden tukea ja vertaistukea. Lisäksi perhekeskusalueilla voi olla avoimia kohtaamispaikkoja, joiden ei tarvitse kaikkia kriteerejä täyttää, mutta niiden on toimittava yhteistyössä perhekeskuksen kohtaamispaikan kanssa.</p> <p>Kohtaamispaikat ovat oman näköisiään ja ne muotoutuvat alueen tarpeiden mukaan ja niiden toiminta lähtee asiakkaiden tarpeista. Kohtaamispaikoissa tulee olla ammatillinen asiantuntemusta, jonka lisäksi niissä voi toimia vapaaehtoisia. Kohtaamispaikkojen toiminta tulee olla pääsääntöisesti maksutonta.</p> <p>Valtakunnallisessa kehittämistyössä valmistellaan arviointityökalua kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin ja kehittämisen tueksi.</p> <p>Natalia Kettunen kertoi Sastamalaan tällä viikolla aukeavasta kohtaamispaikasta: Kohtaamispaikka toimii Sastamalassa kirjaston tiloissa. MLL perhekahvila siirtyy sinne. Kohtaamispaikassa järjestetään myös mm. eroryhmiä, avoimia vastaanottoja, teemailtoja, tietoiskuja, seurakunnan lapsiparkkia. Perhepalvelukoordinaattori koordinoi toimintaa.</p> <p>Kaikissa Pirkanmaan kunnissa on kohtaamispaikkatoimintaa. Valtakunnallisena huolena on ollut se, että järjestöjen rahoitus keskittynyt isoihin kaupunkeihin. Järjestöjen toivottaisiinkin lähtevän myös pienemmissä kunnissa isommin mukaan. Pienillä paikkakunnilla toimii pääosin vapaaehtoiset (esim. MLL toimii 98% vapaaehtoisvoimin). Vapaaehtoisvoimin järjestettyyn toimintaan liittyy mm. kysymys siitä, että kenellä on vastuu palvelun laadusta ja sisällöstä. Vapaaehtoistyö täydentää palvelukokonaisuutta erinomaisesti esim. nostaen asiakkaan osallisuuden mahdollisuuksia ja synnyttäen verkostoja perheiden välille. Järjestöjen ammattilaisten tehtävä on tukea vapaaehtoisia.</p> <p>Kokouksessa todettiin, että on myös tarvetta kohtaamispaikkatoiminnan koordinoitua ja viestintää helpottavalle sähköiselle alustalle.</p>
4	Lapset puheeksi -menetelmä	Muutosagentti Titta Pelttari esitteli Lapset puheeksi -menetelmän käyttöönoton osalta hankkeen tuotokset ja tulokset sekä juurruttamis- ja

		<p>siltaamissuunnitelman maakunnan LAPE-ryhmän hyväksyttäväksi ja linjattavaksi (diat liitteenä).</p> <p>Pirkanmaalle saadaan hankkeen aikana 22 uutta Lapset puheeksi -kouluttajaa. Kaikki kouluttajat ovat sitoutuneet pitämään kaksi peruskoulutusta vuosittain. Koulutuksiin voivat osallistua lasten ja perheiden palvelujen ammattilaiset organisaatiosta riippumatta ilmoittautumisjärjestyksessä, koulutus on osallistujille ilmainen. Hankkeen aikana toteutuu vähintään 16 peruskoulutusta. Vuoden 2019 koulutussuunnitelma julkaistaan lokakuussa Lape Pirkanmaa - sivuilla.</p> <p>Lapset puheeksi -menetelmän, koulutusten ja kouluttajien tukea tulee koordinoida myös jatkossa. Muutosagentti on hoitanut tätä tehtävää hankkeen aikana ja on tarkoitus, että jossain vaiheessa tehtävä siirretään jollekin taholle, jolle tämä luontevasti kuuluisi. Tässä vaiheessa vapaaehtoisia tahoja ei ilmaantunut, joten sovittiin, että vuonna 2019 koordinoitavastuu säilyy muutosagentilla.</p> <p>Maakunnan Lape-ryhmä on toiminut lapset puheeksi toimintamallin johtoryhmänä/ohjausryhmänä ja toimintamallin ohjaus ja seuranta jatkuu maakunnan Lape-ryhmän tehtävänä jatkossakin.</p> <p>Syksyllä valmistuu vaikuttavuustutkimus Lapset puheeksi -toimintamallista. Seurantaindikaattorien hankaluutena on se, että ei voida osoittaa, että muutos johtuu tässä tilanteessa, jossa tehdään merkittäviä muitakin muutoksia lasten ja perheiden palveluissa, vain Lapset puheeksi- menetelmästä.</p> <p>Kuntien Lape-ryhmille lähetettävässä tehtävässä kartoitetaan myös Lapset puheeksi- menetelmä käyttöönottoa.</p>
5	Muut asiat	<ul style="list-style-type: none"> - Lastensuojelun systemisen toimintamallin maakunnallinen koulutussuunnitelma on palautettava THL:lle 30.9.2018 mennessä. Vuonna 2019 ja mahdollisesti myös vuonna 2020 on mahdollisuus saada maksutonta kouluttajakoulutusta. Sosiaalihuollon alatyöryhmä valmistelee koulutussuunnitelmaa maakunnan Lape-ryhmän seuraavaan kokoukseen. - Kuntien siltaamissuunnitelma vuosille 2019–2020 (diat ja tarkempi tehtäväksi liitteenä). Kuntien Lape-ryhmille annettiin tehtävä, jossa kartoitetaan kehittämisaihealueittain, miten kehittämistyö on edennyt ja miten sitä suunnitellaan edistettävän vuosina 2019-2020. Kunnilta kysytään myös toiveita ja tarpeita mahdollisesta tuesta vielä tämän vuoden ja vuoden 2019 osalle. <p>Kuntien Lape-ryhmien toivotaan palautettavan tehtävän 22.10. mennessä niiden kehittämisen osa-alueiden tiimoilta, joissa ovat olleet hankeaikana mukana. Toisessa vaiheessa eli 10.12. mennessä kunnat palauttavat suunnitelman niiden kehittämisteemojen osalta, joissa kunnat eivät ole olleet mukana hankkeen aikana.</p> <p>Kuntien siltaamissuunnitelmien tueksi, yhteiseksi benchmarkkaukseksi ja tulevan työskentelyn suunnitteluksi tueksi tarjotaan LAPE-hankkeen ja</p>

		<p>kuntien yhteisiä tapaamisia. Aluetapaamiset sovitaan viidelle alueelle niin, että kunkin viiden alueen kuntien toivotaan tekevän ehdotuksen, että milloin tarjotuista ajoista aluetapaaminen järjestetään ja missä. LAPE-hankkeen puolelta tapaamisiin osallistuvat projektipäällikkö Hanna Harju-Virtanen, muutosagentti Titta Peltari ja alueiden toiveiden mukaisesti koordinaattoreita. Kunnissa tulee sopia kuka/ketkä tulevat näihin mukaan omalta alueelta.</p> <p>Kuntien suunnitelmat käydään läpi maakunnan Lape-ryhmän viimeisessä kokouksessa 17.12.2018.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sovittiin, että www.lapepirkanmaa.fi -sivustoa ylläpidetään myös hankkeen päätyttyä ja hankkeen aikana muodostunut aineisto säilytetään kyseisellä sivustolla. Muutosagentti vastaa sivustojen ylläpidosta. - Annettiin tiedoksi kyselyt perheiden monimuotoisuuden huomioimisesta sekä kysely perhetyön porrasteisuudesta. - THL tiedottaa lasten ja perheiden palvelujen osalta tehtävästä kehittämistyöstä ja ajankohtaisista asioista aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Facebookissa Lapset, nuoret ja perheet – THL, Twitterissä ajankohtaisia asioita tiedotetaan profiililla Lapemuutos.
6	Seuraava kokous	Seuraava kokous pidetään 24.9.2018 klo 9.00–11.30.
7	Kokouksen päättäminen	Puheenjohtaja päätti kokouksen.